

Nr 8.

Godkänd av första kammaren den 19 april 1941.

Godkänd av andra kammaren den 19 april 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1941/42 under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtande nr 8.)

Till Konungen.

Ecklesiastikdepartementet.

1:o) **Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 (punkt 1 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för ecklesiastikdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, dels ock till Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för ecklesiastikdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	210,000
3. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t	»	1,000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	117,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	48,000

Summa förslagsanslag kronor 400,000;

dels ock till *Ecklesiastikdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 400,000 kronor.

2:o) **Ecklesiastikdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) har riksdagen till *Ecklesiastikdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 54,700 kronor.

Arkiv, bibliotek och museer.

3:o) **Riksarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för riksarkivet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	163,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	86,900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	37,600
		Summa förslagsanslag kronor 287,500;

dels ock till *Riksarkivet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 287,500 kronor.

4:o) **Riksarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen till *Riksarkivet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 48,200 kronor.

5:o) **Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen till *Riksarkivet: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 1,500 kronor.

6:o) **Riksarkivet: Bokbindning och konservering av arkivalier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen till *Riksarkivet: Bokbindning och konservering av arkivalier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 25,500 kronor.

7:o) **Landsarkiven m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för landsarkiven m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	105,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	48,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	23,550
		<hr/>
	Summa kronor	176,550;

dels ock till *Landsarkiven m. m.*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 180,500 kronor.

8:o) **Landsarkiven m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen till *Landsarkiven m. m.*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 47,000 kronor.

9:o) **Landsarkiven m. m.: Inköp av arkivalier och tryckta arbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen till *Landsarkiven m. m.*: *Inköp av arkivalier och tryckta arbeten* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 700 kronor.

10:o) **Landsarkiven m. m.: Bokbindning och konservering av arkivalier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen till *Landsarkiven m. m.*: *Bokbindning och konservering av arkivalier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 36,000 kronor.

11:o) **Kungl. biblioteket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 11) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för kungl. biblioteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, dels ock till Kungl. biblioteket: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 336,400 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen II: 123, vari hemställts, att riksdagen i avvaktan på resultatet av den förnyade utredning, som ställts i utsikt, måtte bevilja pedagogiska biblioteket för nästkommande budgetår samma anslag, som för närvarande utgår, nämligen 4,500 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts här ifrågasvarande förslag beträffande kungl. biblioteket och har alltså uppfört avlöningsanslaget till kungl. biblioteket för nästa budgetår med ett belopp av 336,400 kronor.

I anledning av departementschefens i detta sammanhang gjorda uttalande angående pedagogiska biblioteket och det i motionen II: 123 framställda yrkandet om anvisande för nästa budgetår av ett anslag å 4,500 kronor till bibliotekets verksamhet får riksdagen anföra följande. Departementsche-

fen har ansett att det under vissa förutsättningar borde tagas i övervägande att anknyta bibliotekets verksamhet till Stockholms högskola. En dylik lösning kan riksdagen för sin del icke förorda, då riksdagen av olika skäl finner det mindre lämpligt att till en enskild högskola förlägga ett bibliotek av huvudsakligen statlig karaktär. Den tidigare framförda tanken att förena pedagogiska biblioteket med kungl. biblioteket synes av praktiska och lokala skäl knappast vara genomförbar, därest biblioteket — såsom torde vara att förorda — lokalt förblir förlagt till ämbetsbyggnaden vid Hantverkargatan. Däremot anser riksdagen, att det pedagogiska biblioteket har sin naturliga anknytning till vårt skolväsendes centrala ledning, nämligen skolöverstyrelsen, för vilket ämbetsverk biblioteket, såsom även i den i ämnet väckta motionen framhålls, har avsevärd betydelse. Med hänsyn härtill och då biblioteket även i övrigt har en värdefull uppgift att fylla, synes det riksdagen angeläget, att bibliotekets verksamhet icke nedlägges. Detta torde väl icke heller hava varit departementschefens avsikt, och riksdagen utgår ifrån att antingen skolöverstyrelsen utan höjning av ämbetsverkets anslag skall kunna bestrیدا kostnaderna för bibliotekets skötsel eller att Kungl. Maj:ts med anlitan­de av till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel skall sörja för bibliotekets vidmakthållande. Riksdagen förutsätter vidare, att bibliotekets organisation även i fortsättningen kommer att bli­va sådan, att bidrag från Stockholms stad alltjämt kan påräknas. Det synes riksdagen själfvallet, att pedagogiska bibliotekets nuvarande bibliotekarie, som kan räkna en mång­årig anställning vid kungl. biblioteket och pedagogiska biblioteket, därest vederbörande måste lämna sin hittillsvarande anställning vid sistnämnda bibliotek på grund av att biblioteket befinnes böra omorganiseras, kommer att i en eller annan form hållas skadeslös härför.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för kungl. biblioteket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 150,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 148,400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 38,000

Summa förslagsanslag kronor 336,400;

dels ock till *Kungl. biblioteket*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 336,400 kronor.

12:o) **Kungl. biblioteket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen till *Kungl. biblioteket: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 60,200 kronor.

13:o) **Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13) har riksdagen till *Kungl. biblioteket: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 80,000 kronor.

14:o) **Stifts- och landsbiblioteken: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för stifts- och landsbiblioteken, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	24,200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	12,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	5,800
<u>Summa förslagsanslag</u> kronor		42,000;

dels ock till *Stifts- och landsbiblioteken: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 42,000 kronor.

15:o) **Stifts- och landsbiblioteken: Omkostnader. Stifts- och landsbiblioteken: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Stifts- och landsbiblioteken: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 1,900 kronor; dels ock till *Stifts- och landsbiblioteken: Bokinköp och bokbindning* ett *reservationsanslag* av 10,800 kronor.

16:o) **Nationalmuseet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 16) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, dels ock till Nationalmuseet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 253,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot att förevarande anslag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår uppföres med ett belopp av 253,000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen emellertid velat fästa uppmärksamheten på att de i Stockholm befintliga, med anslag under åttonde huvudtiteln uppehållna eller understödda museala institutionerna äro i hög grad såväl organisatoriskt som lokalt splittrade. Vederbörliga avlönings- och omkostnadsanslag utgå sålunda på riksstaten till nationalmuseum, livrustkammaren, naturhistoriska riksmuseet, statens etnografiska museum, statens historiska museum och ostasiatiska arkeologiska samlingarna. Nationalmuseum lyder närmast under en museichef, som vid sin sida för behandling av särskilda frågor har en nämnd, vari ingå vissa av museets tjänstemän. Livrustkammaren står under inseeende av nordiska museets nämnd.

Riksmuseet och etnografiska museet äro ställda under vetenskapsakademiens inseende och vård, medan statens historiska museum och de ostasiatiska samlingarna äro knutna till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien. Samtliga nyssnämnda museala institutioner — fränsett livrustkammaren, som är inrymd i nordiska museets byggnad, och ostasiatiska samlingarna, för vilka lokaler äro förhyrda i handelshögskolans hus vid Sveavägen — disponera över egna byggnadskomplex. Med bidrag av statsmedel understödjas för närvarande vidare nordiska museet, egyptiska museet, Cypernsamlingarna och musikhistoriska museet. För dessa ändamål äskas även för nästa budgetår anslag av statsmedel. Målsmän för sistnämnda institutioner äro respektive nordiska museets nämnd, Egyptenkommittén, Cypernkommittén och styrelsen för stiftelsen musikhistoriska museet. Nordiska museet är till övervägande del inrymt i museibygnaden å Lejonslätten, egyptiska museet i lokaler vid Järntorget, Cypernexpeditionens fyndmaterial delvis i vitterhetsakademiens lokaler, Storgatan 41, delvis i en intilliggande ekonomibygnad och musikhistoriska museet i lokaler vid Floragatan. En koncentration av ifrågavarande museala verksamhet med hänsyn till dess historiska, kulturhistoriska eller konstnärliga art synes riksdagen med fog kunna ifrågasättas, varom närmare utredning torde böra verkställas. Det nuvarande förhållandet innebär nämligen en splittring, som varken från ekonomisk, vetenskaplig eller museal synpunkt synes vara ändamålsenlig. Riksdagen anser en rationalisering på detta område eftersträfvansvärd, en rationalisering, som bör taga i sikte att inom lämpliga gränser nedbringa statens utgifter för ifrågavarande ändamål. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att taga denna fråga under närmare övervägande och på lämpligt sätt låta verkställa den av riksdagen ifrågasatta utredningen. Riksdagen får slutligen erinra om, att 1935 års museisakkunniga i sitt den 15 oktober 1936 avgivna betänkande (statens offentliga utredningar 1936:44) framlagt förslag angående sammanförande och organisation av i Stockholm befintliga arkeologiska samlingar från Medelhavsländerna och främre orienten, vilken utredning är beroende på Kungl. Maj:ts prövning.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för nationalmuseet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 119,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t »	8,630
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . . . . »	92,350
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	33,020

Summa förslagsanslag kronor 253,000;

dels ock till *Nationalmuseet*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 253,000 kronor.

17:o) **Nationalmuseet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17) har riksdagen till *Nationalmuseet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 47,000 kronor.

18:o) **Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18) har riksdagen till *Nationalmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 30,000 kronor.

19:o) **Livrustkammaren: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 19) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för livrustkammaren, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, dels ock till Livrustkammaren: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 62,700 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har riksdagen, som hänvisar till vad riksdagen under punkten 16:o) i det föregående anfört,

dels godkänt följande avlöningsstat för livrustkammaren, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 14,700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 39,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 9,000

Summa förslagsanslag kronor 62,700;

dels ock till *Livrustkammaren: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 62,700 kronor.

20:o) **Livrustkammaren: Omkostnader. Livrustkammaren: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Livrustkammaren: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 11,400 kronor; dels ock till *Livrustkammaren: Underhåll och ökande av samlingarna* ett *reservationsanslag* av 500 kronor.

21:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 21) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för naturhistoriska riksmuseet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, dels ock till Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 352,000 kronor.

Enligt vad riksdagens vederbörande utskott under hand inhämtat är den i lönegraden A 15 å personalförteckningen för riksmuseet uppförda konserveratorsbefattningen för närvarande vakant. Det synes riksdagen icke erfor-

derligt att nämnda befattning under nu rådande förhållanden återbesättes eller att vikarie förordnas å befattningen. Däremot torde skäligen böra medgivas, att vikarie i förekommande fall må förordnas å den andra på museets personalförteckning uppförda ordinarie konservatorstjänsten. På grund av den ståndpunkt, riksdagen sålunda intagit, har riksdagen ansett sig kunna minska anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med i runt tal 6,500 kronor till 223,500 kronor, anslagsposten till rörligt tillägg med i runt tal 1,000 kronor till 43,400 kronor och avlöningsanslagets slutsumma med 7,500 kronor till 344,500 kronor.

I övrigt har riksdagen funnit sig kunna bifalla Kungl. Maj:ts förevarande förslag och får alltså — under hänvisning till vad under punkten 16:o här ovan anförts — anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, dels godkänt följande avlöningsstat för naturhistoriska riksmuseet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 223,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 9,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 67,800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 43,400
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 344,500;	

dels ock till *Naturhistoriska riksmuseet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 344,500 kronor.

22:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) har riksdagen till *Naturhistoriska riksmuseet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 49,200 kronor.

23:o) **Naturhistoriska riksmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) har riksdagen till *Naturhistoriska riksmuseet: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 47,000 kronor.

24:o) **Statens etnografiska museum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o här ovan anförts,

dels godkänt följande avlöningsstat för statens etnografiska museum, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	25,900
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.	»	23,500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	5,600
		Summa förslagsanslag kronor 55,000;

dels ock till *Statens etnografiska museum: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 55,000 kronor.

25:o) **Statens etnografiska museum: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) har riksdagen till *Statens etnografiska museum: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 20,900 kronor.

26:o) **Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen till *Statens etnografiska museum: Underhåll och ökande av samlingarna m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 2,900 kronor.

27:o) **Bidrag till nordiska museet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o) här ovan anförts, såsom *Bidrag till nordiska museet* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 208,000 kronor.

28:o) **Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28) har riksdagen såsom *Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 20,000 kronor.

29:o) **Bidrag till egyptiska museet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o) här ovan anförts, såsom *Bidrag till egyptiska museet* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 15,500 kronor.

30:o) **Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o) här ovan anförts, såsom *Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 13,200 kronor.

31:o) **Bidrag till musikhistoriska museet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o) här ovan anförts, såsom *Bidrag till musikhistoriska museet* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 11,000 kronor.

Kyrkliga ändamål.

32:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna: Avlöningar. Domkapitlen och stiftsnämnderna: Omkostnader.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 32) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

33:o) **Kleresistaten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) har riksdagen till *Kleresistaten* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 8,000 kronor.

34:o) **Vissa ersättningar till kyrkofonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) har riksdagen till *Vissa ersättningar till kyrkofonden* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 5,046,400 kronor.

35:o) **Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35) har riksdagen till *Ersättning åt vissa församlingar till följd av lindring i främmande trosbekännares skattskyldighet* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 80,000 kronor.

36:o) **Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36) har riksdagen till *Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 11,900 kronor.

37:o) **Lappmarks ecklesiastikverk. Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Lappmarks ecklesiastikverk* ett *förslagsanslag* av 3,300 kronor; dels ock till *Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket*, ett anslag av 3,600 kronor.

38:o) **Avlöningar till pastorer vid svenska församlingar i utlandet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38) har riksdagen till *Avlöningar till pastorer vid svenska församlingar i utlandet* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 43,200 kronor.

39:o) **Religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) har riksdagen till *Religiös och social verksamhet bland svenskar i vissa utländska hamnstäder* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 65,000 kronor.

40:o) **Kyrkors underhåll.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) har riksdagen till *Kyrkors underhåll* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 800 kronor.

41:o) **Ersättningar till kyrkor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) har riksdagen till *Ersättningar till kyrkor* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 175,000 kronor.

42:o) **Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) har riksdagen till *Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord*, för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,000 kronor.

Akademier m. m.

43:o) **Bidrag till svenska akademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska akademien* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 2,300 kronor.

44:o) **Bidrag till vetenskapsakademien.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) har riksdagen såsom *Bidrag till vetenskapsakademien* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 50,200 kronor.

45:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o här ovan anförts,

dels godkänt följande avlöningsstat för de under vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien lydande riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	225,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	5,980
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.	»	143,320
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	56,800

Summa förslagsanslag kronor 431,100;

dels ock till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 431,100 kronor.

46:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) har riksdagen till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 82,000 kronor.

47:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47) har riksdagen till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Statens historiska museum m. m.: Underhåll och ökande av samlingarna* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 5,000 kronor.

48:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48) har riksdagen till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Riksantikvarieämbetet: Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 24,000 kronor.

49:o) **Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Avlöningar. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49) har riksdagen, som hänvisar till vad under punkten 16:o här ovan anförts, för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Avlöningar* ett anslag av 21,400 kronor; dels ock till *Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Ostasiatiska arkeologiska samlingarna: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 5,900 kronor.

50:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för akademien för de fria konsterna med konsthögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 126,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 38,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.	» 10,600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 19,900

Summa förslagsanslag kronor 194,500;

dels ock till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 194,500 kronor.

51:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51) har riksdagen till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 35,100 kronor.

52:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52) har riksdagen till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 18,000 kronor.

53:o) **Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Stipendier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53) har riksdagen till *Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan: Stipendier m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 4,900 kronor.

54:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 116,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 80,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 38,800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 19,600
	Summa förslagsanslag kronor 255,700;

dels ock till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 255,700 kronor.

55:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55) har riksdagen till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 22,500 kronor.

56:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56) har riksdagen till

Musikaliska akademien med musikhögskolan: Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument för budgetåret 1941/42 anvisat ett reservationsanslag av 3,800 kronor.

57:o) **Musikaliska akademien med musikhögskolan: Stipendier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57) har riksdagen till *Musikaliska akademien med musikhögskolan: Stipendier m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

58:o) **Universitetskanslersämbetet: Avlöningar. Universitetskanslersämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för universitetskanslersämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Arvode till universitetskanslern	kronor 17,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 21,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	» 9,300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4,100
	<hr/>
	Summa förslagsanslag kronor 51,400;

dels till *Universitetskanslersämbetet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 51,400 kronor;

dels ock till *Universitetskanslersämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,600 kronor.

59:o) **Uppsala universitet: Avlöningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 59) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

60:o) **Uppsala universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60) har riksdagen till *Uppsala universitet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 208,000 kronor.

61:o) **Uppsala universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61) har riksdagen till *Uppsala universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 425,000 kronor.

62:o) **Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62) har

riksdagen till *Uppsala universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 115,000 kronor.

63:o) **Lunds universitet: Avlöningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 63) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

64:o) **Lunds universitet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64) har riksdagen till *Lunds universitet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 103,200 kronor.

65:o) **Lunds universitet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65) har riksdagen till *Lunds universitet: Materiel m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 264,300 kronor.

66:o) **Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66) har riksdagen till *Lunds universitet: Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 106,000 kronor.

67:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 67) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

68:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68) har riksdagen till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 44,200 kronor.

69:o) **Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m. Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket.** I enlighet med Kungl. Maj:t förslag (punkt 69) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Materiel m. m.* ett *reservationsanslag* av 99,000 kronor; dels ock till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Bokinköp och bokbindning för biblioteket* ett *reservationsanslag* av 20,000 kronor.

70:o) **Tandläkarinstitutet: Avlöningar. Tandläkarinstitutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för tandläkarinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	50,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	143,700
<i>Anm.:</i> Ur denna anslagspost skola bestridas kostnaderna för löne-tillägg med 1,620 kronor för vardera tre ordinarie lärare på grund av ökad undervisningskyldighet.		
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	36,900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	11,900

Summa förslagsanslag kronor 242,500;

dels till *Tandläkarinstitutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 242,500 kronor;

dels ock till *Tandläkarinstitutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 140,000 kronor.

71:o) Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Avlöningar. Universitetssjukhus: Karolinska sjukhuset: Omkostnader. Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Avlöningar. Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Omkostnader. Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 71) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

72:o) Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala. Kungl. Maj:t har (punkt 72) föreslagit riksdagen att till Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 300,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att frågorna om dyrtidstillägg åt befattningshavare vid akademiska sjukhuset och bestridande av vissa kostnader för pensionering av sjukhusets personal böra upptagas till närmare prövning av Kungl. Maj:t. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad under förevarande punkt föreslagits, får anmäla, att riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 300,000 kronor.

73:o) Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73) har riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 190,000 kronor.

74:o) Universitetssjukhus: Bidrag till uppförande av nybyggnad för ögonkliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74) har riksdagen till *Univer-*

sitetssjukhus: Bidrag till uppförande av nybyggnad för ögonkliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund för budgetåret 1941/42 anvisat ett reservationsanslag av 79,000 kronor.

75:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till anskaffande av apparatur för röntgendiagnostiska avdelningen vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75) har riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till anskaffande av apparatur för röntgendiagnostiska avdelningen vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 17,800 kronor.

76:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till vissa ändringsarbeten inom kirurgiska polikliniken och röntgendiagnostiska avdelningen vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76) har riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till vissa ändringsarbeten inom kirurgiska polikliniken och röntgendiagnostiska avdelningen vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1941/42 anvisat ett reservationsanslag av 44,900 kronor.

77:o) **Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 77) föreslagit riksdagen att till *Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 435,000 kronor.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår hava åtgärder vidtagits för upptagande av förhandlingar med Stockholms stad och Stockholms län samt övriga ifrågakommande parter rörande serafimerlasarettets och allmänna barnbördshusets ställning och verksamhet. Riksdagen får emellertid vad först angår serafimerlasarettet erinra därom, att lasarettet åren 1928—31 undergick en genomgripande ombyggnad, som finansierades genom ett trettioårigt amorteringslån, vilket utlöper år 1960. Det mellan staten samt Stockholms stad och Stockholms läns landsting ingångna sjukvårdsavtalet rörande lasarettet gäller till dess ifrågavarande lån blivit till fullo guldett eller genom nytt avtal annan överenskommelse träffats. I enlighet med Kungl. Maj:ts i proposition nr 171/1936 framställda förslag beslöt riksdagen, att serafimerlasarettet skulle förstatligas från och med den 1 juli 1937. I fråga om lasarettets blivande ställning uttalade därvid föredragande departementschefen bland annat, att det icke syntes vara ett statens intresse att bibehålla serafimerlasarettet i annan mån än som betingades av dess ställning såsom undervisningssjukhus. Huru länge och i vilken omfattning behov kunde komma att föreligga av att bibehålla lasarettet och i vilken takt och på vilket sätt en eventuell avveckling av lasarettet borde äga rum, kunde emellertid icke avgöras, innan beslut fattats, att den första utbyggnaden av karolinska sjukhuset skulle efterföljas av ytterligare utbyggnads-

etapper, och vilka institutioner skulle tillgodoses vid en sådan fortsatt utbyggnad. Detta uttalande mötte icke någon gensaga från riksdagens sida. Av det anförda framgår, att man torde hava att räkna med att serafimerlasarettet kommer att under i stort sett oförändrade former uppehållas ännu en avsevärd tid framåt.

Vad åter beträffar allmänna barnbördshuset torde man — såvitt riksdagen kan bedöma — kunna utgå ifrån att den planerade omläggningen av den inom Stockholms stad kommunalt bedrivna sjukvården ännu på åtskilliga år icke kommer att påverka sjukhusets nuvarande ställning och verksamhet. Med hänsyn härtill vill riksdagen icke motsätta sig att på sätt departementschefen föreslagit en utredning rörande barnbördshusets lokalförhållanden kommer till stånd samt har för ändamålet anvisat ett belopp av 8,000 kronor. Riksdagen har emellertid här icke kunnat undgå att uppmärksamma det anmärkningsvärda förhållandet, att medan Stockholms län utfäst ett bidrag till utredningskostnaderna å 2,000 kronor, Stockholms stad, vars intressen i betydande grad beröras av nämnda utredning, ställt sig helt avvisande i fråga om bidrag för ändamålet.

De provisoriska ändringsarbeten i allmänna barnbördshusets nuvarande lokaler, vilka av departementschefen ifrågasatts, anser riksdagen erforderliga och lämpliga, varjämte riksdagen finner det även angeläget att dessa arbeten utan tidsutdräkt igångsättas och genomföras.

Vad departementschefen i övrigt under denna punkt anført och hemställt har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till allmänna barnbördshuset i Stockholm* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 435,000 kronor.

78:o) Universitetssjukhus: Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78) har riksdagen till *Universitetssjukhus: Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 68,300 kronor.

79:o) Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 12,600 kronor.

80:o) Gemensamma universitetsändamål: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 18,000 kronor.

81:o) **Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81) har riksdagen till *Gemensamma universitetsändamål: Ersättning åt sakkunniga i akademiska befordringsärenden* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 25,000 kronor.

82:o) **Gemensamma universitetsändamål: Stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet. Gemensamma universitetsändamål: Stipendier för främjande av högre juridiska studier vid universiteten i Uppsala och Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 82) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1941/42 anvisa dels till *Gemensamma universitetsändamål: Stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet* ett reservationsanslag av 184,700 kronor, dels ock till *Gemensamma universitetsändamål: Stipendier för främjande av högre juridiska studier vid universiteten i Uppsala och Lund* ett anslag av 10,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen II: 77, vari hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning av frågan om inrättandet av särskilda stipendier och lån för obemedlade och mindre bemedlade ungdomar från Norrland, vilka ämna bedriva studier vid universitet, högskolor och tekniska högskolor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Vad beträffar det i motionen II: 77 gjorda yrkandet, torde motionären med detsamma hava åsyftat att åt Norrland tillförsäkra och bevara sådana personliga krafter, som på olika områden kunna förväntas visa förståelse för och känna samhörighet med de bygder, inom vilka de verka och härigenom föra utvecklingen framåt i olika avseenden. Denna önskan är naturlig och synes även förtjäna att uppmärksammas av statsmakterna. De medel motionären anvisat för ernående av ifrågavarande syfte förefalla emellertid riksdagen knappast riktiga, då de kunna bidra till skapandet av en icke önskvärd kulturgräns mellan Norrland och det övriga Sverige.

Riksdagen får i detta sammanhang erinra, att de inrättade naturstipendierna vid universiteten och karolinska institutet stå studerande från Norrland till buds lika väl som studerande från andra delar av landet. Därest emellertid särskilda åtgärder i anslutning till vad motionären förordat kunna för tillgodoseende av Norrlands speciella intressen befinnas påkallade, förutsätter riksdagen, att Kungl. Maj:t tager denna fråga under närmare omprövning.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Gemensamma universitetsändamål: Stipendier åt studerande vid universiteten i Uppsala och Lund samt*

karolinska mediko-kirurgiska institutet ett reservationsanslag av 184,700 kronor, dels ock till *Gemensamma universitetsändamål: Stipendier för främjande av högre juridiska studier vid universiteten i Uppsala och Lund* ett anslag av 10,000 kronor.

83:o) **Gemensamma universitetsändamål: Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 83) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

84:o) **Rasbiologiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för rasbiologiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman (institutets chef, tillika professor i rasbiologi vid universitetet i Uppsala):

a. Lön och tjänstgöringspenningar . . . . . kronor 12,000

Anm.: Av detta belopp utgöra 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar.

b. Ålderstillägg . . . . . » 1,000

Anm.: Ålderstillägget utgår efter 5 års tjänstgöring.

Summa kronor 13,000

Avgår: tjänste- och familjepensionsavdrag,

förslagsvis . . . . . kronor 800 kronor 12,200

2. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t,

förslagsvis . . . . . » 10,200

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . . . . » 19,300

4. Rörligt tillägg, *förslagsvis* . . . . . » 3,000

Summa förslagsanslag kronor 44,700;

dels ock till *Rasbiologiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 44,700 kronor.

85:o) **Rasbiologiska institutet: Omkostnader. Rasbiologiska institutet: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Rasbiologiska institutet: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 7,200 kronor, dels ock till *Rasbiologiska institutet: Materiel m. m.* ett reservationsanslag av 17,000 kronor.

86:o) **Farmaceutiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för farmaceutiska institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 69,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 12,550
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1,200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 10,850
Summa förslagsanslag kronor 93,600;	

dels ock till *Farmaceutiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 93,600 kronor.

87:o) **Farmaceutiska institutet: Omkostnader. Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 87) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1941/42 anvisa dels till Farmaceutiska institutet: Omkostnader ett förslagsanslag av 14,500 kronor, dels ock till Farmaceutiska institutet: Materiel m. m. ett reservationsanslag av 2,700 kronor.

Då det enligt riksdagens mening måste vara ett icke oväsentligt intresse för apoteksinnehavarna att farmaceuterna besitta kunskaper i ekonomilära och bokföringsteknik, anser sig riksdagen böra ifrågasätta, huruvida icke bidrag till anordnande av kursen i sagda ämnen kunde påräknas från vederbörande sammanslutningar av apoteksinnehavare.

Med bifall till Kungl. Maj:ts här förevarande förslag har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Farmaceutiska institutet: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 14,500 kronor, dels ock till *Farmaceutiska institutet: Materiel m. m.* ett *reservationsanslag* av 2,700 kronor.

88:o) **Ortnamnskommissionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för ortnamnskommissionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor 2,000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 20,500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2,600
Summa förslagsanslag kronor 25,100;	

dels ock till *Ortnamnskommissionen: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 25,100 kronor.

89:o) **Ortnamnskommissionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89) har riksdagen till *Ortnamnskommissionen: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 3,600 kronor.

90:o) **Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90) har riksdagen till *Ortnamnskommissionen: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 12,000 kronor.

91:o) **Bidrag till sammanslutningar, som bedriva ortnamnsundersökningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91) har riksdagen såsom *Bidrag till sammanslutningar, som bedriva ortnamnsundersökningar*, för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 2,000 kronor.

92:o) **Landsmålsarkiven: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92) har riksdagen

dels godkänt följande avlöningsstat för landsmålsarkiven, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t	kronor	9,800
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	82,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	11,300

Summa förslagsanslag kronor 103,100;

dels ock till *Landsmålsarkiven: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 103,100 kronor.

93:o) **Landsmålsarkiven: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93) har riksdagen till *Landsmålsarkiven: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 7,800 kronor.

94:o) **Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94) har riksdagen till *Landsmålsarkiven: Insamling och bearbetning av vetenskapligt material* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 30,000 kronor.

95:o) **Bidrag till dialektforskningar vid institutet för ortnamns- och dialektforskning vid Göteborgs högskola.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95) har riksdagen såsom *Bidrag till dialektforskningar vid institutet för ortnamns- och dialektforskning vid Göteborgs högskola* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

96:o) **Understödjande av svensk folkminnesforskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96) har riksdagen till *Understödjande av svensk folkminnesforskning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 28,700 kronor.

Tekniska högskolor.

97:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 97) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i den vid personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm fogade anmärkningen, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941 anfört, dels godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, dels ock till Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,180,000 kronor.

Enligt riksdagens mening synes det uppenbart, att åtgärder snarast böra vidtagas för att stärka den flygtekniska utbildningen vid tekniska högskolan i Stockholm. Det i sådant avseende av Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget har emellertid ingivit riksdagen vissa betänkligheter. Det av departementschefen samt flertalet i ärendet hörda myndigheter tillstyrkta och såsom alternativ I betecknade förslaget erbjuder en något svagare utbildning i flygtekniska ämnen än det som alternativ II angivna. Att likväl alternativ I ansetts böra läggas till grund för den nuvarande skeppsbyggnadsavdelningens omorganisation till en avdelning för skeppsteknik och flygteknik har huvudsakligen motiverats med att det för närvarande råder brist på skeppsbyggnadsingenjörer, att ett ökat behov av sådana för den närmaste framtiden kan emotses, att det är önskvärt att alla flygtekniker erhålla någon kännedom om skeppsteori och skeppsteknik samt att alternativ I i lika hög grad som alternativ II möjliggör en under nuvarande förhållanden önskvärd specialisering av den flygtekniska utbildningen. Det av 1940 års lagtima riksdag gjorda uttalandet att den rationellaste lösningen förefaller att kunna vinnas, om skeppsbyggeriundervisningen i dess helhet koncentreras till Chalmers tekniska högskola, medan åter den flygtekniska undervisningen helt förläggas till tekniska högskolan i Stockholm, synes riksdagen allttjämt äga giltighet. Emellertid har riksdagen med hänsyn till att de för den högre tekniska undervisningens ändamålsenlighet närmast ansvariga myndigheterna lämnat förord åt alternativ I icke velat motsätta sig att ifrågavarande fackavdelning — vilken torde böra betecknas fackavdelningen för flygteknik och skeppsteknik — nu erhåller den enligt nyssnämnda alternativ planlagda organisationen. Avdelningens huvudmål synes i första hand böra vara att utbilda flygteknici, och riksdagen vill i anslutning till vad departementschefen härom framhållit understryka att det bör vara högskolemyndigheterna angeläget att

lämna största möjliga utrymme inom fackavdelningen för dem, som välja denna studieriktning. Enligt riksdagens mening utgör ett accepterande av alternativ I dock ingalunda en slutgiltig lösning av denna fråga, utan alternativet bör uppfattas som en försöksanordning i syfte att samla erfarenheter rörande avdelningens lämpligaste organisationsform och verksamhetsfår. Avdelningens organisation bör därför bliva så elastisk, att därest en skeppsteknisk undervisning i Stockholm visar sig icke längre fylla en nödvändig uppgift denna undervisning — till den del, den ej erfordras för flygteknikernas vidkommande — utan större svårigheter eller tidsutdräkt kan avföras ur högskolans utbildningsprogram. Riksdagen får även liksom departementschefen betona vikten av att vid utformningen av läroplanerna för fackavdelningen samråd äger rum med vederbörande militära myndigheter.

Då goda skäl synas hava blivit anförda för den föreslagna omorganisationen av fackavdelningen för bergsvetenskap, anser riksdagen denna omorganisation böra genomföras från och med den 1 juli 1941.

Riksdagen vill liksom departementschefen framhålla angelägenheten av att genom vederbörande högskolemyndigheters försorg en översyn vidtages rörande behovet av befintliga specialläraryrkeföretagningar i syfte att nedbringa kostnaderna för detta ändamål. Härvid torde såsom departementschefen betonat böra uppmärksammas möjligheterna av att genom samarbete med andra högre undervisningsanstalter i Stockholm tillgodose undervisningen i vissa ämnen av allmänna natur.

Kungl. Maj:ts förslag har i övrigt icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

Under återopande av vad riksdagen här ovan anført, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i den vid personalförteckningen för tekniska högskolan i Stockholm fogade anmärkningen, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ekle-siastikärenden för den 3 januari 1941 anført;

dels godkänt följande avlöningsstat för tekniska högskolan i Stockholm, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	650,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	234,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	516,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	94,500

Summa kronor 1,495,000

Särskilda uppbördsmedel:

Avgifter från de studerande . . . . . kronor 315,000
 Nettoutgift kronor 1,180,000;

dels ock till *Tekniska högskolan i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,180,000 kronor.

98:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98) har riksdagen till *Tekniska högskolan i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 266,000 kronor.

99:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 99) har riksdagen till *Tekniska högskolan i Stockholm: Materiel m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 457,700 kronor.

100:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100) har riksdagen till *Tekniska högskolan i Stockholm: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 35,000 kronor.

101:o) **Tekniska högskolan i Stockholm: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 101) har riksdagen till *Tekniska högskolan i Stockholm: Stipendier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 11,000 kronor.

102:o) **Chalmers tekniska högskola: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102) har riksdagen

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för Chalmers tekniska högskola, som föranledas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941 anför;

dels godkänt följande avlöningsstat för Chalmers tekniska högskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 206,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 94,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 104,800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 35,700
	<hr/> Summa kronor 441,000

Särskilda uppbördsmedel:

Elevavgifter	kronor 74,000
	Nettoutgift kronor 367,000;

dels ock till *Chalmers tekniska högskola: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 367,000 kronor.

103:o) **Chalmers tekniska högskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 80,800 kronor.

104:o) **Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola: Materiel m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 105,000 kronor.

105:o) **Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 25,000 kronor.

106:o) **Chalmers tekniska högskola: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 106) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola: Stipendier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *anslag* av 900 kronor.

107:o) **Chalmers tekniska högskola: Utrustning av nybyggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107) har riksdagen till *Chalmers tekniska högskola: Utrustning av nybyggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 35,000 kronor.

108:o) **Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid de tekniska högskolorna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 108) har riksdagen såsom *Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar vid de tekniska högskolorna* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *anslag* av 1,500 kronor.

109:o) **Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid de tekniska högskolorna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109) har riksdagen till *Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid de tekniska högskolorna* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 3,000 kronor.

Skolöverstyrelsen.

110:o) **Skolöverstyrelsen: Avlöningar. Skolöverstyrelsen: Omkostnader.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 110) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

Allmänna läroverken m. m.

111:o) **Högre lärarinneseminariet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 111) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	188,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	7,250
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	159,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	42,550
	<u>Summa förslagsanslag</u>	<u>kronor 396,800;</u>

dels ock till *Högre lärarinneseminariet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 396,800 kronor.

112:o) **Högre lärarinneseminariet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112) har riksdagen till *Högre lärarinneseminariet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 42,300 kronor.

113:o) **Högre lärarinneseminariet: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113) har riksdagen till *Högre lärarinneseminariet: Stipendier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 1,700 kronor.

114:o) **Allmänna läroverken: Avlöningar.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 114) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

115:o) **Allmänna läroverken: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 115) föreslagit riksdagen att till Allmänna läroverken: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

I likhet med vad statskontoret i ärendet anfört anser riksdagen omständigheterna påfordra, att gällande grunder beträffande ersättning för flyttnings-

kostnader i besparingssyfte bliva föremål för omprövning. Departementschefen har också meddelat, att avsikten är att i ett större sammanhang upptaga denna fråga till bedömande inom finansdepartementet. Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot de under förevarande punkt framställda förslagen, får anmäla, att riksdagen till *Allmänna läroverken: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 125,000 kronor.

116:o) **Allmänna läroverken: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116) har riksdagen till *Allmänna läroverken: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 10,000 kronor.

117:o) **Allmänna läroverken: Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117) har riksdagen till *Allmänna läroverken: Bidrag till ljus- och vedkassorna m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 500,000 kronor;

därav högst 45,000 kronor må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, användas såsom bidrag till nedbringande för samtliga lärjungar av avgifterna till nämnda kassor i sådana fall, då berörda avgifter kunna anses alltför tyngande.

118:o) **Allmänna läroverken: Ersättning för djäknepenningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 118) har riksdagen till *Allmänna läroverken: Ersättning för djäknepenningar m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 8,500 kronor.

119:o) **Bidrag till direktionen över Stockholms stads undervisningsverk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119) har riksdagen såsom *Bidrag till direktionen över Stockholms stads undervisningsverk* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 2,000 kronor.

120:o) **Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120) har riksdagen till *Kommunala läroverk: Understöd åt vissa kommunala gymnasier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 14,000 kronor.

121:o) **Kommunala läroverk: Bidrag till kommunala flickskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121) har riksdagen dels beslutat att för budgetåret 1940/41 gällande grunder för avlöning åt lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor samt för statsbidrag till sådana skolor skola äga tillämpning jämväl för budgetåret 1941/42; dels medgivit, att för budgetåret 1940/41 gällande grunder för provisorisk avlöningsförstärkning och provisoriskt dyrtortstillägg åt vissa lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellan-

skolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor skola äga tillämpning jämväl för budgetåret 1941/42; dels ock till *Kommunala läroverk: Bidrag till kommunala flickskolor* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 4,500,000 kronor.

122:o) **Kommunala läroverk: Bidrag till kommunala mellanskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122) har riksdagen till *Kommunala läroverk: Bidrag till kommunala mellanskolor* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 3,650,000 kronor.

123:o) **Kommunala läroverk: Bidrag till praktiska mellanskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123) har riksdagen till *Kommunala läroverk: Bidrag till praktiska mellanskolor* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,150,000 kronor.

124:o) **Privatläroverk: Bidrag till högre goss- och samskolor. Privatläroverk: Bidrag till högre flickskolor. Privatläroverk: Bidrag till enskilda mellanskolor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 124) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

125:o) **Privatläroverk: Bidrag till Högländsskolan i Stockholm.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 125) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

126:o) **Privatläroverk: Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126) har riksdagen till *Privatläroverk: Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 5,400 kronor.

127:o) **Privatläroverk: Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127) har riksdagen dels beslutat, att ersättning jämlikt av departementschefen förordade grunder må utgå till förra ämneslärarinnan vid Grewesmühlska samskolan i Stockholm Astrid Maria Holm under villkor att Stockholms stad bestrider halva kostnaden, dels ock till *Privatläroverk: Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 74,700 kronor.

128:o) **Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i kvinnlig slöjd. Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushålls-**

göromål. Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 128) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

129:o) **Läroboksnämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129) har riksdagen till *Läroboksnämnden* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 8,500 kronor.

Folkundervisningen.

Anstalter för lärarutbildning m. m.

130:o) **Folkskoleseminarier: Avlöningar. Folkskoleseminarier: Omkostnader. Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m. Småskoleseminarier: Avlöningar. Småskoleseminarier: Omkostnader. Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m. Småskoleseminarier: Stipendier.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 130) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

131:o) **Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda seminarielärare m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131) har riksdagen såsom *Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda seminarielärare m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 29,000 kronor.

132:o) **Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro- utbildning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132) har riksdagen såsom *Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjdläro- utbildning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

133:o) **Bidrag till Ericastiftelsen för lärarutbildning.** I motionerna I: 92 och II: 124 har hemställts, att riksdagen måtte såsom *Bidrag till Erica stiftelsen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

Med hänsyn särskilt till vad socialstyrelsen i detta ärende anfört anser riksdagen goda skäl tala för att en närmare utredning kommer till stånd beträffande Ericastiftelsens verksamhet och betydelse ur pedagogisk och social synpunkt. Det torde sedermera få bli beroende på undersökningens resultat om stiftelsen i fortsättningen anses bära understödjas med statsmedel eller icke. Riksdagen förutsätter, att utredningen bedrivs så, att ställning till denna fråga kan tagas vid 1942 års lagtima riksdag. I avvaktan härpå torde något bidrag bära beviljas för budgetåret 1941/42, i syfte att förhjälpa stiftelsen att i dess iråkade nödläge i lämplig utsträck-

ning uppehålla verksamheten även under nästa läsår. Riksdagen finner statsbidraget böra begränsas till 3,000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av motionerna I: 92 och II: 124, såsom *Bidrag till Erica-stiftelsen för lärarutbildning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 3,000 kronor.

Folkskolinspektionen.

134:o) **Folkskolinspektionen: Avlöningar. Folkskolinspektionen: Omkostnader.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 133) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

Folkskoleväsendet.

135:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 134) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

136:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor* för budgetåret 1941/42 anvisat ett förslagsanslag av 3,400,000 kronor.

137:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

138:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt lärare för vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern. Folkskolor m. m.: Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 137 och 138) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

139:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrpersonalens barn.** Kungl. Maj:t har (punkt 139) föreslagit riksdagen att till *Folkskolor m. m.: Bidrag till vissa*

kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrapersonalens barn för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen II: 113, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i grunderna för bidragets utgående, att ifrågavarande inackorderingsbidrag höjes från respektive 20 och 40 kronor till respektive 50 och 70 kronor per månad, samt att ifrågavarande anslag måtte höjas med för ändamålet erforderligt belopp.

Riksdagen har — med hänsyn till den allmänna stegring av levnadsomkostnaderna som inträtt sedan grunderna för ifrågavarande inackorderingsbidrag år 1925 fastställdes — funnit skäl föreligga att genom Kungl. Maj:ts försorg utredning vidtages i fråga om bidragens lämpliga avvägning. Skulle det härvid visa sig att en justering uppåt av bidragen synes av behovet påkallad, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att för riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag anser sig riksdagen böra bifalla och får alltså anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till vissa kostnader för skolundervisning åt lots- och fyrapersonalens barn* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 30,000 kronor.

140:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 140) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

141:o) **Folkskolor m. m.: Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning*, för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 14,700 kronor.

142:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem. Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 142 och 143) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

143:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning.** Kungl. Maj:t har (punkt 144) föreslagit riksdagen att till *Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning* för budgetåret 1941/42 anvisa ett *reservationsanslag* av 400,000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft motionen II: 75, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår uppgår reservationen på ifrågasvarande anslag för närvarande till 150,000 kronor. Departementschefen har förutsatt, att större delen därav skulle komma att kvarstå vid nästa budgetårsskifte, varför understödsverksamheten kunde i skälig omfattning utvidgas, även om någon anslagshöjning för nästa budgetår icke kommer till stånd. Enligt riksdagens mening torde anslaget med hänsyn till dess stora betydelse för folkhälsan och i betraktande av den allmänna prisförhöjning som inträtt måhända vara tillmätt i knappaste laget, och riksdagen finner sig icke kunna bestrida att de i motionen II: 75 anförda synpunkterna hava starkt fog för sig. Då riksdagen i likhet med departementschefen emellertid har anledning förmoda att den nu tillgängliga reservationen till väsentlig del kommer verksamheten under nästa budgetår till godo och då riksdagen vidare förutsätter, att Kungl. Maj:t med största uppmärksamhet följer utvecklingen på detta område och om så visar sig erforderligt för riksdagen framlägger förslag om ökade anslagsmedel för ifrågasvarande ändamål under nästa budgetår, saknar riksdagen nu anledning frångå departementschefens förslag beträffande anslagets storlek.

Departementschefen har vidare ifrågasatt vidtagande av vissa jämknin-
gar i på detta område gällande författningsföreskrifter, i syfte att i ökad utsträckning möjliggöra en behovsprövning. Riksdagen får framhålla, att den ändring, som nästlidet år efter riksdagens hörande vidtagits i berörda bestämmelser, enligt riksdagens mening redan i tillräcklig utsträckning tillgodoser ifrågasvarande syfte, varför riksdagen icke finner skäl föreligga till en ytterligare uppmjukning av statsbidragsvillkoren.

I övrigt har vad departementschefen anført icke givit riksdagen anledning till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 400,000 kronor.

144:0) **Folkskolor m. m.: Byggnadsbidrag för nya undervisningslokaler. Folkskolor m. m.: Byggnadsbidrag för vissa äldre undervisningslokaler. Folkskolor m. m.: Hyresbidrag för undervisningslokaler. Folkskolor m. m.: Underhålls- och materielbidrag. Folkskolor m. m.: Tjänstebostadsbidrag.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 145) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

145:o) **Folkskolor m. m.: Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146) har riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 14,500 kronor.

146:o) **Nomadskolor: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för nomadskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 100,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 12,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> »	13,100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 15,600

Summa förslagsanslag kronor 141,600;

dels ock till *Nomadskolor: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 141,600 kronor.

147:o) **Nomadskolor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148) har riksdagen till *Nomadskolor: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 128,000 kronor.

148:o) **Nomadskolor: Stipendier åt lapsktalande elever vid folkskoleseminarierna i Luleå och Umeå.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149) har riksdagen till *Nomadskolor: Stipendier åt lapsktalande elever vid folkskoleseminarierna i Luleå och Umeå* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 400 kronor.

149:o) **Nomadskolor: Gratialer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150) har riksdagen till *Nomadskolor: Gratialer* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 800 kronor.

150:o) **Nomadskolor: Om- och nybyggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 151) föreslagit riksdagen att till *Nomadskolor: Om- och nybyggnadsarbeten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen II: 88, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta höja det av Kungl. Maj:t begärda reservationsanslaget till om- och nybyggnadsarbeten av nomadskolor för budgetåret 1941/42 från 300,000 kronor med 100,000 kronor till 400,000 kronor.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår har från Kungl. Maj:ts sida ställning ännu icke tagits till vilket av de planerade byggnadsföretagen för nomadskolorna som borde komma till utförande med anlitande av det nu av Kungl. Maj:t äskade anslaget. Behovet av nya lokaler för nomadskolorna är trängande och bör enligt riksdagens mening tillgodoses i den utsträckning det statsfinansiella läget medgiver. Frågan i vilken ordning de planerade byggnadsföretagen böra komma till utförande undandrag sig emellertid riksdagens bedömande. I anledning av det i motionen II: 88 framställda förslaget vill riksdagen emellertid uttala, att riksdagen förutsätter, att Kungl. Maj:t, innan Kungl. Maj:t fattar beslut i förevarande ärende, till närmare omprövning upptager jämväl de i motionen framförda synpunkterna. Vad beträffar anslagets storlek för budgetåret 1941/42 anser sig riksdagen icke kunna gå utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Nomadskolor: Om- och nybyggnadsarbeten* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 300,000 kronor.

151:o) **Fortsättningsskolor: Bidrag till avlöning åt lärare. Fortsättningsskolor: Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 152) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

Högre folkskolor och folkhögskolor.

152:o) **Understöd till högre folkskolor.** Kungl. Maj:t har (punkt 153) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de ändrade föreskrifter rörande kommunala skolor, som framgå av vad av departementschefen under punkt 153 i 1941 års åttonde huvudtitel anförts, dels ock till Understöd till högre folkskolor för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,300,000 kronor.

Riksdagen har icke ansett sig böra resa någon invändning mot vad departementschefen under denna punkt anför. I likhet med departementschefen förutsätter riksdagen, att tillämpningen av den föreslagna jämkningen i gällande statsbidragsbestämmelser, att statsbidrag må utgå tills vidare så länge vederbörande skola enligt Kungl. Maj:ts beprövande fyller ett behov, som står i skälig relation till de av skolans verksamhet föranledda kostnaderna, kommer att ske med nödig varsamhet. Emot beräkningen av anslagets storlek för nästa budgetår till 1,300,000 kronor har riksdagen icke funnit något att erinra. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen dels bemyndigat Kungl. Maj:t att meddela de ändrade föreskrifter rörande kommunala skolor, som framgår av vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941 anförts, dels ock till *Under-*

stöd till högre folkskolor för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,300,000 kronor.

153:o) **Folkhögskolor: Understöd.** Kungl. Maj:t har (punkt 154) föreslagit riksdagen att till Folkhögskolor: Understöd för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,355,000 kronor.

Riksdagen får erinra, att skolöverstyrelsen i sina anslagsäskanden att föreläggas 1940 års riksdag ifrågasatte att de extra ordinarie och vikarierande ämneslärarna vid folkhögskolorna skulle i avvaktan på en definitiv löne-reglering tillerkännas ett ålderstillägg av 500 kronor efter fem års full tjänstgöring vid sådan skola. Till stöd härför anfördes, att lärarrekruteringen vid folkhögskolorna hotades av allvarliga svårigheter, sedan de flesta stats- och kommunalanställda lärarna numera kommit i åtnjutande av löne-reglering. Dessa svårigheter komme av naturliga skäl att förstoras, ju längre en definitiv löne-reglering för folkhögskolans lärare låte vänta på sig. Chefen för ecklesiastikdepartementet erinrade i 1940 års åttonde huvudtitel (sid. 194—195), att enligt propositionen nr 79 till 1939 års urtima riksdag förutsatts, att med en planerad utredning rörande revision av gällande bestämmelser angående avlöning och statsbidrag till folkhögskolorna skulle tills vidare anstå. Det vore — framhöll departementschefen — att befara, att de påtalade svårigheterna beträffande lärarrekruteringen skulle medföra kännbara olägenheter, därest icke åtgärder i förebyggande riktning vidtoges. Då departementschefen emellertid med hänsyn till det statsfinansiella läget icke ifrågasatte åtgärder i sådan riktning för budgetåret 1940/41, vore det i fullt medvetande om att en lösning av frågan icke kunde för någon längre tid uppskjutas. Detta uttalande föranledde icke någon erinran från riksdagens sida. Riksdagen delar den av departementschefen förra året uttalade uppfattningen, att en löne-reglering på ifrågavarande område inom närmaste tiden måste komma till stånd. Folkhögskolans lärare befinna sig i ett i förhållande till andra lärargrupper missgynnat löneläge och detta förhållande kan givetvis komma att oförmånligt påverka dessa läroanstalters fortsatta verksamhet. Riksdagen håller för sannolikt, att trots det rådande statsfinansiella läget och den skärpning av detsamma, varmed man troligen måste räkna, en skäligen löne-reglering bör kunna åvägbringas för folkhögskolornas del i samband med vidtagande av besparingar beträffande andra ändamål. Riksdagen utgår ifrån att Kungl. Maj:t till närmare omprövning upptager denna fråga.

Riksdagen har bifallit Kungl. Maj:ts under denna punkt framställda förslag och får alltså anmäla, att riksdagen till *Folkhögskolor: Understöd* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,355,000 kronor.

154:o) **Folkhögskolor: Stipendier åt elever.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155) har riksdagen till *Folkhögskolor: Stipendier åt elever* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 500,000 kronor.

Abnormundervisningen.

155:o) **Läroanstalter för blinda: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 156) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de ändrade bestämmelser rörande arvode till första lärarinnan vid institutet och förskolan för blinda i Tomtebodas, som framginge av vad av departementschefen under punkten 156 i 1941 års åttonde huvudtitel anförts, *dels* godkänna av departementschefen angiven avlöningstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Läroanstalter för blinda: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 366,700 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft de två likalydande motionerna I:26 och II:73, vari hemställts, att riksdagen i samband med beviljandet av anslag för avlöningar åt personalen vid blindskolor, vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte och dövstumskolorna måtte *dels* besluta den ökning av respektive anslag, som är nödvändig för beredandet av en skälig löneställning åt vårdar- och tjänstepersonalen, *dels* uttala, att åtgärder av Kungl. Maj:t snarast böra vidtagas i syfte att åstadkomma ett mera varaktigt ordnande av ifrågakvarande personals löne- och anställningsvillkor.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår gälla under innevarande budgetår för vårdare och tjänstepersonal vid läroanstalterna för blinda samt vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte vissa av skolöverstyrelsen utfärdade provisoriska lönebestämmelser. För motsvarande personal vid dövstumskolorna hava löneförhållandena under budgetåren 1939/41 varit reglerade genom kollektivavtal. Enligt departementschefens förslag skulle provisoriska lönebestämmelser för förstnämnda personalgrupper även för nästa budgetår fastställas av skolöverstyrelsen. Vidkommande dövstumskolornas ovannämnda personal har Kungl. Maj:t anbefallt skolöverstyrelsen att *dels* uppsäga kollektivavtalet, *dels* ock utarbeta förslag till nya anställnings- och avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med den 1 juli 1941. På grundval av nämnda förslag skulle Kungl. Maj:t sedermera meddela erforderliga bestämmelser i ämnet.

Riksdagen får erinra, att chefen för ecklesiastikdepartementet i propositionen nr 154 till 1940 års lagtima riksdag (sid. 79 ff.) yttrade sig angående löne reglering för vårdare och tjänstepersonal vid blindanstalterna och därvid framhöll, att vid bedömandet av den förevarande frågan först måste övervägas, vilken form en reglering av löne- och anställningsförhållandena för ifrågakvarande personal borde erhålla. Departementschefen erinrade, att i viss mån motsvarande personal vid sinnessjukhusen innehade ställning såsom extra ordinarie tjänstemän med avlöning enligt en av Kungl. Maj:t fastställd löneplan. Detsamma bleve förhållandet vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet. För egen del vore departementschefen icke beredd att

för det dåvarande taga ställning till frågan, om och i vad mån den sålunda vid sinnessjukhusen tillämpade ordningen borde ytterligare utsträckas. Efter samråd med finansministern hade departementschefen kommit till den uppfattningen, att detta spørsmål borde, när omständigheterna så medgäve, upptagas till närmare utredning, därvid jämväl borde prövas vilka myndigheter som skulle äga ingå kollektivavtal beträffande personal, som icke erhöle tjänstemannaställning. Den sålunda i utsikt ställda utredningen har hittills icke kommit till stånd. Riksdagen kan för sin del och i anslutning till vad i motionerna I: 26 och II: 73 anförts icke finna det tillfredsställande, att löne- och anställningsförhållandena för ifrågakvarande personalkategorier icke blivit definitivt reglerade. Emot uppsägningen av gällande kollektivavtal vid dövstumskolorna har riksdagen icke funnit anledning till erinran, under förutsättning att detta skett i syfte att åstadkomma en reglering av dessa löne- och anställningsfrågor i samband med att en motsvarande reglering av samma spørsmål vid blindanstalterna och vårdanstalten i Lund vidtages. Vid karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet har en särskild löneplan U fastställts, i vilken personal, i huvudsak motsvarande den, varom här är fråga, inordnats. Riksdagen anser att antingen bör denna linje beträdas med avseende å vårdare och tjänstepersonal vid blindanstalterna, vårdanstalten i Lund och dövstumskolorna eller ock att med sagda personal träffas kollektivavtal. Ett ordnande av dessa förhållanden enligt i stort sett nu angivna riktlinjer synes riksdagen snarast möjligt böra komma till stånd.

Riksdagen godkänner Kungl. Maj:ts förslag beträffande beräkningen för nästa budgetår av förevarande anslag och bifaller Kungl. Maj:ts i övrigt under denna punkt framställda förslag. Riksdagen får alltså, under åberopande av vad riksdagen sålunda anført, anmäla, att riksdagen

dels bemyndigat Kungl. Maj:t att meddela de ändrade bestämmelser rörande arvode till första lärarinnan vid institutet och förskolan för blinda i Tomtebodas, som framgå av vad av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941 anförts;

dels godkänt följande avlöningsstat för läroanstalter för blinda, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	236,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	2,600
3. Avlöningar till vårdare och tjänstepersonal, <i>förslagsvis</i>	»	80,700
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	12,400
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	35,000
<hr style="border: 0.5px solid black;"/>		
Summa förslagsanslag kronor		366,700;

dels ock till *Läroanstalter för blinda: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 366,700 kronor.

156:o) **Läroanstalter för blinda: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157) har riksdagen till *Läroanstalter för blinda: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 170,000 kronor.

157:o) **Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 158) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 198,700 kronor.

Riksdagen, som hänvisar till vad riksdagen i det föregående under punkten 155:o) anfört, har med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag *dels* godkänt följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 69,700
2. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t »	800
3. Avlöningar till vårdare och ekonomipersonal, <i>förslagsvis</i> »	100,400
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . . . . »	14,500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> . . . . . »	13,300
Summa förslagsanslag kronor 198,700;	

dels ock till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 198,700 kronor.

158:o) **Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159) har riksdagen till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 94,600 kronor.

159:o) **Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160) har riksdagen till *Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 4,900 kronor.

160:o) **Resor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161) har riksdagen till *Resor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 15,500 kronor.

161:o) **Tryckning av blindskrifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162) har riksdagen till *Tryckning av blindskrifter* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 7,000 kronor.

162:o) **Dövstumskolorna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 163) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen angivna ändringar i personalförteckningen för dövstumskolorna, *dels* godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för dövstumskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Dövstumskolorna: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,217,000 kronor.

Riksdagen får, med hänvisning till vad riksdagen i det föregående under punkten 155:o) anfört, anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag

dels godkänt följande ändringar i personalförteckningen för dövstumskolorna:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

54 lärare i kunskapsämne . . . . . A 20

Anm.: En av dessa befattningar såsom lärare i kunskapsämne skall tills vidare hållas obesatt.

12 arbetslärare i barndomsskola . . . . . A 11

4 slöjdlärarynnor . . . . . A 11

4 sjuksköterskor . . . . . A 6

dels godkänt följande avlöningsstat för dövstumskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	654,000
2. Arvodet och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	28,200
3. Avlöningar till vårdare och tjänstepersonal, <i>förslagsvis</i>	»	240,000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	168,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	126,800

Summa förslagsanslag kronor 1,217,000;

dels ock till Dövstumskolorna: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,217,000 kronor.

163:o) **Dövstumskolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164) har riksdagen till *Dövstumskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 535,000 kronor.

164:o) **Dövstumskolorna: Resor för dövstumskolelever jämte åtföljande vårdare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165) har riksdagen till *Dövstumskolorna: Resor för dövstumskolelever jämte åtföljande vårdare* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 35,000 kronor.

165:o) **Dövstumskolorna: Stipendier åt vissa fortsättningsskolpliktiga elever.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166) har riksdagen till *Dövstumskolorna: Stipendier åt vissa fortsättningsskolpliktiga elever* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *anslag* av 5,000 kronor.

166:o) **Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda dövstumslärare.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167) har riksdagen såsom *Bidrag till avlöning åt vissa på indragningsstat hos landsting uppförda dövstumslärare* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 13,200 kronor.

167:o) **Bidrag till förskolor och skolhem för dövstumma barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168) har riksdagen såsom *Bidrag till förskolor och skolhem för dövstumma barn* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 13,000 kronor.

168:o) **Dövstumpräster och dövstumkonsulenter: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för dövstumpräster och dövstumkonsulenter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A vl ö n i n g s s t a t .

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 79,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 12,000
	Summa kronor 91,600.

Särskilda uppbördsmedel:

Bidrag från kyrkofonden	kronor 48,600
	Nettoutgift kronor 43,000;

dels ock till *Dövstumpräster och dövstumkonsulenter: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 43,000 kronor.

169:o) **Dövstumpräster och dövstumkonsulenter: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 170) har riksdagen till *Dövstumpräster och dövstumkonsulenter: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 13,100 kronor.

170:o) **Bidrag till tidning för dövstumma.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171) har riksdagen såsom *Bidrag till tidning för dövstumma* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 1,000 kronor.

171:o) **Bidrag till svenska föreningen för dövas väl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska föreningen för dövas väl* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 7,000 kronor.

Yrkesundervisningen.

172:o) **Tekniska läroverk: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173) har riksdagen

dels på personalförteckningen för de tekniska läroverken uppfört ytterligare en lektorstjänst;

dels godkänt följande avlöningsstat för de tekniska läroverken, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	688,500	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt skolläkare	kronor	6,500	
b. Arvoden åt bibliotekarier	»	3,570	
c. Arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorer	»	7,900	» 17,970
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»		500,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»		122,000
			<hr/>
	Summa kronor	1,328,470	

Särskilda uppbördsmedel:

Hyror och hyresersättningar m. m.	kronor	24,470
		<hr/>
	Nettoutgift kronor	1,304,000;

dels ock till *Tekniska läroverk: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,304,000 kronor.

173:o) **Tekniska läroverk: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174) har riksdagen till *Tekniska läroverk: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 119,900 kronor.

174:o) **Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 175) har riksdagen till *Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 53,300 kronor.

175:o) **Tekniska läroverk: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176) har riksdagen till *Tekniska läroverk: Stipendier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 9,000 kronor.

176:o) **Tekniska läroverk: Undervisning i färgeriteknik vid tekniska gymnasiet i Norrköping.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 177) har riksdagen till *Tekniska läroverk: Undervisning i färgeriteknik vid tekniska gymnasiet i Norrköping* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 3,200 kronor.

177:o) **Understöd åt handelsgymnasier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178) har riksdagen till *Understöd åt handelsgymnasier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 349,700 kronor.

178:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning.** Kungl. Maj:t har (punkt 179) föreslagit riksdagen att till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 2,300,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehått de två lika lydande motionerna I: 51 och II: 80, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att statsbidrag till yrkesundervisning i husligt arbete skall utgå efter samma grunder som beträffande hantverk, industri och handel och att anslaget till understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning därför höjes från 2,300,000 kronor till 2,325,000 kronor.

Riksdagen får i anledning av vad i motionerna I: 51 och II: 80 anförts erinra, att dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet i 1939 års åttonde huvudtitel framhöll, att starka principiella och praktiska skäl talade för att det husliga arbetet i statsbidragshänseende ställdes i paritet med andra ämnesgrenar, varför departementschefen utginge från att denna fråga särskilt uppmärksammades vid de utredningar som erfordrades på detta område och vilka innefattade en allmän översyn över yrkesundervisningsväsendet. I sitt utlåtande nr 8/1939 uttalade riksdagens vederbörande ut-

skott i anledning av ett motionsvis framställt förslag av samma innebörd som det i nu förevarande motioner framförda, att utskottet delade den uppfattning om det husliga arbetets betydelse, som kommit till uttryck i förstnämnda motion, och ville ytterligare framhålla angelägenheten av att åtgärder vidtoges i syfte att åstadkomma en högre värdesättning av detta arbete än vad nu vore fallet. Den av departementschefen i utsikt ställda utredningen syntes utskottet böra bringa klarhet även beträffande understödsgrunderna för yrkesundervisningen i husligt arbete. Riksdagen hyser samma uppfattning i förevarande fråga, som utskottet år 1939 gjort sig till tolk för och vartill riksdagen här får hänvisa (utlåtande nr 8/1939, sid. 126). Riksdagen förväntar, att ifrågasvarande spörsmål blir föremål för den från olika håll nödvändig befunda utredningen.

I likhet med departementschefen finner riksdagen de restriktioner i fråga om understöd till kommunala anstalter för yrkesundervisning, som gälla för innevarande budgetår, böra äga bestånd även under budgetåret 1941/42. Riksdagen har icke heller funnit något att erinra mot, att Kungl. Maj:t må äga medgiva sådan uppmjukning av bestämmelserna, som kan föranledas av utvecklingen på arbetsmarknaden eller eljest kan befinnas erforderlig.

Under återopande av vad sålunda anförts anmäler riksdagen, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framställda förslag, till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,300,000 kronor.

179:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 180) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

180:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning.** Kungl. Maj:t har (punkt 181) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1941/42 bevilja understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning med tillhopa 415,000 kronor, dels ock till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 415,000 kronor.

Statskontoret har i sitt i ärendet avgivna yttrande ifrågasatt, om icke vissa av de kvinnliga kurser, vilka för närvarande åtnjuta understöd från förevarande anslag, äro av den art, att de borde kunna tills vidare inställas eller i varje fall fortgå utan understöd av statsmedel. Skulle detta, med hänsyn till den mindre framträdande arbetslöshet, som enligt vad erfaren-

heten visar framträder bland den kvinnliga ungdomen, låta sig göra, vill riksdagen — som icke anser sig böra av denna anledning sänka anslaget — framhålla, att de härigenom disponibla medlen synas böra av Kungl. Maj:t efter förslag av skolöverstyrelsen och arbetsmarknadskommissionen användas i syfte att genom andra slag av kurser motarbeta ungdomsarbetslösheten.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen dels medgivit, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1941/42 bevilja understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning med tillhoppa 415,000 kronor, dels ock till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 415,000 kronor.

181:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 182) har riksdagen till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 730,000 kronor.

182:o) **Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 183) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

183:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till tekniska skolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till tekniska skolan i Stockholm* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 161,000 kronor, därav 27,574 kronor skola utgå under villkor, att Stockholms stad för samma tid för berörda ändamål, under iakttagande av vad i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941 anförts, bidrager med enahanda belopp, samt med beräkning, att 480 kronor tillskjutas av Sjöstedtska fonden.

184:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 25,400 kronor.

185:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till textilinstitutet i Borås.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 186)

har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till textilinstitutet i Borås* för budgetåret 1941/42 anvisat ett förslagsanslag av 29,400 kronor.

186:o) **Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till John Lennings vävskola i Norrköping.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187) har riksdagen till *Särskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till John Lennings vävskola i Norrköping* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 18,000 kronor.

187:o) **Utbildande av lärare vid yrkesundervisningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188) har riksdagen till *Utbildande av lärare vid yrkesundervisningen* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 30,000 kronor.

Folkbildningsåtgärder i övrigt m. m.

188:o) **Understöd åt folkbiblioteksväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt 189) föreslagit riksdagen att till Understöd åt folkbiblioteksväsendet för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,640,000 kronor, att i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av departementschefen angivits, utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen I: 91, vari hemställts, att anslaget till studiecirkelbiblioteken under budgetåret 1941/42 må utgå enligt samma grunder, som gälla för detta anslag under innevarande budgetår.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag lämnar riksdagen utan erinran.

Departementschefen har biträtt skolöverstyrelsens förslag att utgiftsminimum för studiecirkelbiblioteken höjes från 10 kronor till 25 kronor. I motionen I: 91 har yrkats, att nuvarande bestämmelser på detta område måtte i förevarande avseende bibehållas oförändrade. Med hänsyn till att enligt skolöverstyrelsens av departementschefen tillstyrkta förslag undantag från nämnda regel skulle kunna medgivas av Kungl. Maj:t, om ett bibliotek fyller ett påtagligt behov och särskilda skäl eljest prövas föreliggande, anser riksdagen garantier hava skapats för att den fria studieverksamheten på landsbygden, vilken närmast beröres av den föreslagna ändringen, kommer att i tillfredsställande mån alltjämt kunna uppehållas. Riksdagen är övertygad om, att Kungl. Maj:t vid sin prövning av i berörda ämne uppkommande frågor kommer att taga all möjlig hänsyn till olika landsändars behov och speciella förhållanden.

Riksdagen får, under åberopande av vad sålunda anförts, anmäla, att riksdagen till *Understöd åt folkbiblioteksväsendet* för budgetåret 1941/42 an-

visat ett *förslagsanslag* av 1,640,000 kronor, att i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941 angivits, utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela.

189:o) **Åtgärder för kulturell folkberedskap m. m.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 190) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

190:o) **Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 191) föreslagit riksdagen att till Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 161,000 kronor; att i huvudsaklig överensstämmelse med de för budgetåret 1940/41 gällande grunderna och villkoren utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela.

Riksdagen anser sig böra bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag. I detta sammanhang vill riksdagen framhålla, att det enligt riksdagens mening för närvarande synes nödvändigt, att plats å föreläsningsprogrammen i tillbörlig utsträckning beredes föreläsningar i aktuella krisfrågor, vilka frågor torde omfattas med stort och levande intresse av vårt folk. I likhet med departementschefen anser riksdagen föreläsningsverksamheten i dess helhet böra planläggas i samråd med den inom statens informationsstyrelse upprättade sektionen för kulturell folkberedskap. Riksdagen har vidare icke något att erinra mot att, såsom hittills skett, Kungl. Maj:t må äga rätt att bevilja de lättnader i fråga om villkoren för understöds åtnjutande, som kunna befinnas erforderliga.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar*, för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 161,000 kronor, att i huvudsaklig överensstämmelse med de för budgetåret 1940/41 gällande grunderna och villkoren utgå i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga meddela.

191:o) **Understöd för anordnande av flyttande folkhögskolekurser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 192) har riksdagen såsom *Understöd för anordnande av flyttande folkhögskolekurser* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 60,000 kronor.

192:o) **Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader. Bidrag till svenska landsbygdens studieförbund för organisations- och administrationskostnader. Bidrag till tjänstemännens bildningsverksamhet för organisations-**

och administrationskostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 193) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels såsom *Bidrag till arbetarnas bildningsförbund för organisations- och administrationskostnader* ett anslag av 32,000 kronor, dels såsom *Bidrag till svenska landsbygdens studieförbund för organisations- och administrationskostnader* ett anslag av 6,000 kronor, dels ock såsom *Bidrag till tjänstemännens bildningsverksamhet för organisations- och administrationskostnader* ett anslag av 3,500 kronor.

193:o) **Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande.** Kungl. Maj:t har (punkt 194) föreslagit riksdagen att såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 229,800 kronor.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att anslagsminskningen bör avse de ur anslaget utgående medlen till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens befrämjande m. m., varigenom de ur anslaget understödda sammanslutningarna bliva i tillfälle att i oförminskad omfattning fullfölja sin ur beredskapssynpunkt värdefulla verksamhet. I detta sammanhang vill riksdagen framhålla angelägenheten av att ifrågavarande sammanslutningar i största möjliga grad inrikta sin verksamhet på åtgärder för nykterhetens främjande bland ungdomen. Emot den av departementschefen tillstyrkta uppmjukningen av de med instruktörsverksamheten förbundna statsbidragsvillkoren har riksdagen icke något att erinra.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom *Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 229,800 kronor.

194:o) **Folkliga musikskolan i Arvika: Understöd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195) har riksdagen till *Folkliga musikskolan i Arvika: Understöd* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 12,000 kronor.

195:o) **Folkliga musikskolan i Arvika: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196) har riksdagen till *Folkliga musikskolan i Arvika: Stipendier* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 1,500 kronor.

196:o) **Statens studielån: Nämnden för statens studielån. Statens studielån: Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 197) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Statens studielån: Nämnden för statens studielån* ett anslag av 6,500 kronor, dels ock till *Statens studielån: Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån* ett förslagsanslag av 3,200 kronor.

197:o) **Statens biografbyrå: Avlöningar. Statens biografbyrå: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198) har riksdagen dels godkänt följande avlöningsstat för statens biografbyrå, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 34,800
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 24,400
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 2,900
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 5,600
<hr style="width: 80%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>		
Summa förslagsanslag		kronor 67,700;

dels till *Statens biografbyrå: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 67,700 kronor;

dels ock till *Statens biografbyrå: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 4,800 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

198:o) **Gymnastiska centralinstitutet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 199) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen angiven avlöningsstat för gymnastiska centralinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Gymnastiska centralinstitutet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett *förslagsanslag* av 174,300 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehått motionen II:85, vari hemställts, att riksdagen må bestämma arvodena för icke-ordinarie kvinnliga lärare i gymnastik samt i lek och idrott vid gymnastiska centralinstitutet till 9,500 kronor och med anledning därav höja det av Kungl. Maj:t åskade anslaget till avlöningar vid institutet med 3,000 kronor.

Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen inhämtas har departementschefen i likhet med allmänna lönenämnden funnit skäl föreliggande för en uppräknig av arvodena till de kvinnliga icke-ordinarie lärarna vid gymnastiska centralinstitutet, men under nuvarande förhållanden likväl icke ansett sig böra framlägga förslag i ämnet. Vad i motionen II:85 anförts till stöd för en dylik arvodesreglering har likväl övertygat riksdagen om att såväl principiella som sakliga skäl tala för att en dylik åtgärd kommer till stånd. Den merkostnad för statsverket, det här gäller, uppgår till ett belopp av 3,000 kronor, men denna ökade statsutgift måste anses väl försvarad om man genom densamma kan tillgodose en tillfredsställande lärarrekytering vid centralinstitutet, något som annars näppeligen står att ernå. Riksdagen har därför ansett sig böra bestämma arvodena för ifrågavarande två icke-ordi-

narie lärarinnor i enlighet med motionens yrkande till 9,500 kronor för en var av dem i stället för 8,000 kronor enligt departementschefens förslag. På grund härav har anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjts till (79,650 + 3,000 =) 82,650 kronor och avlöningsanslagets slutsumma till (174,300 + 3,000 =) 177,300 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande, får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionen II:85

dels godkänt följande avlöningsstat för gymnastiska centralinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 80,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 82,650
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 2,750
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 11,600
Summa förslagsanslag kronor	177,300;

dels ock till *Gymnastiska centralinstitutet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 177,300 kronor.

199:o) **Gymnastiska centralinstitutet: Omkostnader. Gymnastiska centralinstitutet: Materiel, böcker m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Gymnastiska centralinstitutet: Omkostnader* ett *förslagsanslag* av 6,100 kronor, dels ock till *Gymnastiska centralinstitutet: Materiel, böcker m. m.* ett *reservationsanslag* av 4,300 kronor.

200:o) **Gymnastiska centralinstitutet: Stipendier. Gymnastiska centralinstitutet: Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 201) har riksdagen för budgetåret 1941/42 anvisat dels till *Gymnastiska centralinstitutet: Stipendier* ett anslag av 3,000 kronor, dels ock till *Gymnastiska centralinstitutet: Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.* ett anslag av 3,500 kronor.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

201:o) **Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202) har riksdagen till *Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 125,000 kronor.

202:o) **Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203) har riksdagen till *Understöd åt, inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 16,000 kronor.

203:o) **Understöd åt professorn K. O. Östergren för fortsatt utgivande av Nusvensk ordbok.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204) har riksdagen till *Understöd åt professorn K. O. Östergren för fortsatt utgivande av Nusvensk ordbok* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 12,000 kronor.

204:o) **Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 205) har riksdagen till *Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 3,000 kronor.

205:o) **Bidrag till föreningen Pietas.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 206) har riksdagen såsom *Bidrag till föreningen Pietas* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 1,000 kronor.

206:o) **Bidrag till svenska naturskyddsföreningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 207) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska naturskyddsföreningen* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 1,000 kronor.

207:o) **Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208) har riksdagen såsom *Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 10,000 kronor.

208:o) **Bidrag till bearbetning av visst material från filosofie doktorn Sven Hedins expeditioner i det inre Asien åren 1927—34.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209) har riksdagen såsom *Bidrag till bearbetning av visst material från filosofie doktorn Sven Hedins expeditioner i det inre Asien åren 1927—34* för budgetåret 1941/42 anvisat ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Diverse.

209:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lunds universitets delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Karolinska sjukhusets delfond.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 210) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

210:o) **Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 211) har riksdagen såsom *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,200 kronor.

211:o) **Sveriges anslutning till baltisk-geodetiska kommissionen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 212) har riksdagen till *Sveriges anslutning till baltisk-geodetiska kommissionen* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 2,100 kronor.

212:o) **Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 213) har riksdagen till *Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 5,800 kronor.

213:o) **Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 214) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 37,000 kronor.

214:o) **Bidrag till svenska kommittén för nordiskt-akademiskt samarbete.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 215) har riksdagen såsom *Bidrag till svenska kommittén för nordiskt-akademiskt samarbete* för budgetåret 1941/42 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

215:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Kungl. Maj:t har (punkt 216) föreslagit riksdagen att till Kommittéer och utredningar genom sakkunniga för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 140,000 kronor.

Riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts förslag att förevarande anslag för nästa budgetår upptages med ett belopp av 140,000 kronor. I anledning av vad

departementschefen anfört beträffande konstrådet och teaterrådet har riksdagen ansett sig böra uttala sin tveksamhet i fråga om nödvändigheten av att uppehålla dessa institutioners verksamhet under för närvarande rådande förhållanden. Emot de ändrade ersättningsgrunderna till rådens ledamöter har riksdagen icke funnit något att erinra.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *reservationsanslag* av 140,000 kronor.

216:o) **Extra utgifter.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 217) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

217:o) **Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218) har riksdagen dels medgivit, att provisorisk avlöningsförstärkning må enligt hittills tillämpade grunder utgå under budgetåret 1941/42 till innehavare av sådan ordinarie befattning vid universiteten i Uppsala och Lund eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, på vilken civila avlöningsreglementet icke äger tillämpning, dels ock till *Provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 21,000 kronor.

218:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkterna 219 och 220) föreslagit riksdagen i fråga om anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sina beslut.

219:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 221) har riksdagen till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 235,000 kronor.

220:o) **Barntillägg åt vissa lärare vid statsunderstödda kommunala läroanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 222) har riksdagen till *Barntillägg åt vissa lärare vid statsunderstödda kommunala läroanstalter* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 1,030,000 kronor.

221:o) **Kristillägg.** Beträffande vad Kungl. Maj:t (punkt 223) föreslagit riksdagen beträffande anslag till förevarande ändamål kommer riksdagen att framdeles anmäla sitt beslut.

222:o) **Reglering av vissa kursförluster.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 224) har riksdagen till *Reglering av vissa kursförluster* för budgetåret 1941/42 anvisat ett *förslagsanslag* av 12,000 kronor.

Stockholm den 19 april 1941.

Med undersätlig vördnad.
